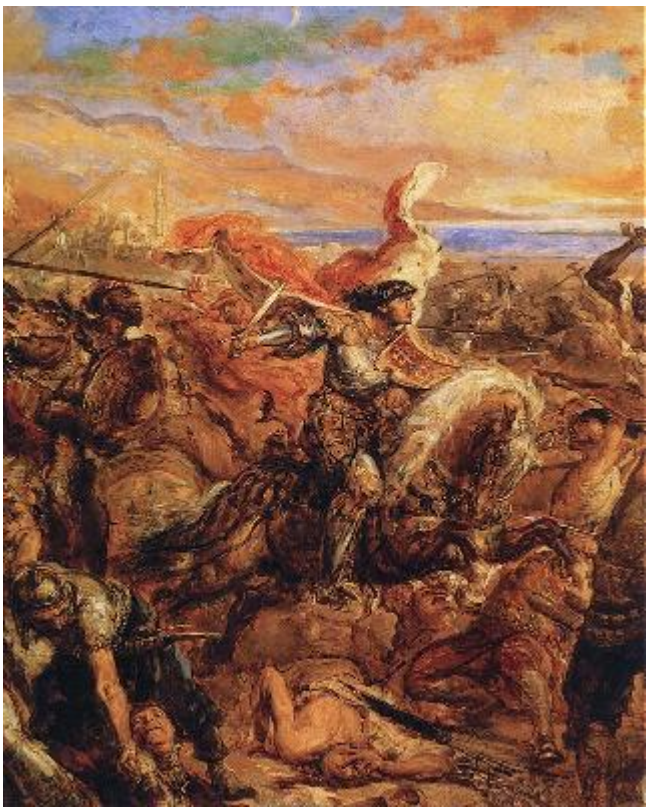
10.11.2024 г. / 14:22:37

Родолюбие

Битката при Варна

Интересни цитати:

"Има сведения, че **<u>турските войски са прехвърляни с кораби и средства на венецианските евреи</u>**." (***„Геноцидът и Холокостът над българите” Георги Войнов).***

"**<u>по времето на похода на Владислав III - Варненчик срещу турците през 1444 г. венецианци превозват на кораби турски войски към мястото на битката край Варна срещу един златен дукат на човек и това решава победата на турците</u>**." ***(„Властта на Мамона” - В. Сидеров)...***

В битката при Варна на 10 ноември 1444г. кръстоносните войски на полско-унгарския крал Владислав III Ягело и унгарския пълководец Янош Хуняди са разгромени от турските войски на султан

Мурад II. Полският крал е убит в битката, а нов европейски опит за освобождаването на Балканите от османско владичество не се прави до Руско-турските войни от 19-ти век.

Походът към Варна

През септември 1444 г. армията на Владислав прекосява Дунава и навлиза в България. Тя се състои главно от поляци и унгарци и включва чехи, немци, хървати, българи (Фружин се присъединява към похода с личната си гвардия), власи, литовци, сърби, босненци, рутени, арменци и рицари. Унгарската армия е малка и недобре балансирана, а обещаната подкрепа от Албания и Константинопол не пристига. Папски, венециански и генуезки кораби заемат проливите, а кръстоносците напредват към Варна, където трябва да се срещнат с папската флотилия, която да ги откара в Константинопол. Походът бързо минава през Северна България, където към кръстоносците се присъединяват българи от Видин, Оряхово, Никопол и други селища. На 10 октомври 4000 влашки конници под командването на Мирчо, най-големият син на Влад II Дракул, също се присъединяват. Кръстоносците минават покрай Оряховица, Шумен и Нови Пазар на път за крайбрежието.

Междувременно Мурад наема 80 000 азиатци и ги прекарва през проливите. В Румелия към него се присъединяват 20 000 войници.

"Има сведения, че **турските войски са прехвърляни с кораби и средства на венецианските евреи**." (***„Геноцидът и Холокостът над българите" Георги Войнов).***

"**по времето на похода на Владислав III - Варненчик срещу турците през 1444 г. венецианци превозват на**

кораби турски войски към мястото на битката край Варна срещу един златен дукат на човек и това решава победата на турците." ***(„Властта на Мамона" - В. Сидеров).***

Разположение на силите

Кръстоносци

Късно на 9 ноември голяма османска войска се приближава към Варна от запад. На военен съвет, свикан от Хуняди, папският легат Юлиано Чезарини настоява за бързо отстъпление. Европейците обаче се намират между Черно море, Варненското езеро, стръмните гористи склонове на Франгенското плато (356 м) и врага. Чезарини тогава предлага отбрана посредством военните фургони на хуситите до пристигането на обединената европейска флота. Унгарските благородници, чешките, хърватските и босненските пълководци го подкрепят, но Владислав и Хуняди отхвърлят отбранителната стратегия. Хуняди заявява: „Да избягаме е невъзможно, да се предадем е немислимо. Нека се бием с храброст и да почетем оръжията си". Владислав приема позицията му и му поверява командването.

На сутринта на 10 ноември Хуняди разгръща 25 000-та кръстоносна войска в дъга между Варненското езеро и Франгенското плато. 3500 членове на личната гвардия на краля от поляци и унгарци с две знамена, унгарски наемници и частите на унгарските благородници заемат центъра. Влашката конница е вдясно от центъра в резерв. Десният фланг разположен по хълма към с. Каменар се състои от 6500 мъже в пет части. Варадинският епископ Ян Доминек е начело, а Чезарини командва части от германци и босненци. Егерският епископ води собствен военна част, а военният управител на СлавонияФранко Талоци командва военна част от хървати. Левият фланг начисляващ 5000 мъже, разделени

на пет части, е воден от Михаил Шилаги, девер на Хуняди, и се състои от трансилванците на Хуняди, българи, немски наемници и унгарци. Зад унгарците, близо до Черно море, са вагенбург, защитавани от 300-600 чешки и рутенски наемници под командването на хетман Чейка. Всеки фургон се заема от 7-10 войника и е въоръжен с бомбарди.

Турци

Османският център е квадратна формация от 10 000 еничари и наборници от Румелия, разположени около две тракийски погребални могили. Мурад се настанява на едната от тях, откъдето наблюдава и ръководи битката. Еничарите копаят окопи и издигат две огради. Зад тях е лагерът с палатки, продоволствие, каруци и камили. Дясното крило се състои от спахии от Румелия под командването на Караджа паша, а лявото крило, разположени до дн. с. Тополи се състои от спахии от Анатолия, арабски наемници и др. под командването на Дауд паша. Зад първата линия има още 3000 спахии в резерв. На Франгенското плато са разположени еничарски стрелци и лека конница.

Битката започва с нападение на леката османска и арабска конница срещу хърватите на бан Талоци. Обединените европейски сили от лявото крило отвръщат с бомбарди и огнестрелни оръжия и нападението е отбито. Те се впускат в безредно преследване на турците и арабите, при което анадолската конница и араби на камили ги нападат от засада по фланга. Рицарският десен фланг се опитва да отстъпи към крепостта **Галата** от другата страна на **Варненския залив**, но повечето от тях са убити в блатата около Варненското езеро и р. Девня, където загива и Чезарини. Само войниците на Талоци успяват да се спасят зад вагенбурга.

Владислав и Хуняди разгръщат две конни части от центъра и влашката конница срещу арабите и анадолските спахии,

които са разгромени, а техния водач Карака бей е убит. Рицарите ги преследват 5-6 км, след което се връщат на бойното поле. Влашката конница обаче продължава преследването и достига до укрепения османски лагер. След разграбване власите напускат бойното поле с плячката.

Другият османски фланг напада унгарците и българите на Михаил Шилаги. Те са спрени и отблъснати, след което спахиите отново нападат. Хуняди решава да им помогне и казва на краля да чака завръщането му, след което напредва с две конници срещу спахиите, обръща ги в бяг и ги преследва около 5-6 км по пътя за Шумен. Спахиите са толкова ужасени, че някои от тях достигат и прекосяват р. **Камчия** на 30 км от бойното поле.

Европейците изглеждат близо до победа. Султанът решава да напусне бойното поле. Според **Едуард Гибън** (*Упадък и падение на Римската империя*): „Когато Мурад видял бягството на ескадроните си той се отчаял за съдбата си и за империята: един ветеран еничарин хванал юздата на коня му; и той великодушно простил и наградил войника, който посмял да забележи ужаса и да спре бягството на господаря си“.

Младият крал пренебрегва съвета на Хуняди и се втурва с 500 полски рицари срещу турския център. Те прегазват еничарската пехота и кралят се опитва да плени Мурад. Обкръжен от еничари-телохранители на султана обаче конят му е убит, Владислав пада и е обезглавен от еничарин. Обезсърчената полска конница е смазана от турците. При завръщането си Хуняди се ядосва, че не е прекратил преследването си по-рано и фанатично се опитва да спаси тялото на краля, но всичко, което постига е да организира отстъплението на остатъка от войската си.

В годините след битката местните българи отбелязват мястото на гибелта на краля. В израз на своята благодарност

българският народ с обич е нарекъл Владислав III *Варненчик* (на **полски**: Warneńczyk). През 60-те години е направен музей съдържащ оръжия и доспехи от епохата заедно със символични саркофази, носещи съвременните гербове на страните участвали в битката от страна на европейците. Паркът-музей днес е в границите на града. Общината, където се намира, както и един от централните градски булеварди са кръстени *Владислав Варненчик*. Друг булевард е наречен *Янош Хуняди*.

Владислав има и друг гроб в катедралата на хълма **Вавел** над **Краков**, **Полша**. И двата му гроба обаче са символични. След битката тялото му не е намерено и вероятно е погребано заедно с другите убити рицари. Съществува легенда, според която е бил погребан в църква във Варна, която по-късно е разрушена и на нейно място през 1602 г. е изградена „Света Богородица Панагия“, която все още съществува.

{{_LINK1_}}

---

buditeli.info © 2017